

Försäkringsvillkor

Pensionsförsäkring och Kapitalpension med fondförvaltning

Försäkringsvillkor 8014 Pensionsförsäkring
och 8024 Kapitalpension
Senast uppdaterad 2026-04-01.
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)

Folksam

Innehåll

Försäkringsavtalet.....	3
Allmänt	3
Försäkringsgivare.....	3
Tillsynsmyndighet.....	3
Olika försäkringstyper.....	3
När försäkringen börjar gälla	3
Oriktiga uppgifter.....	4
Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen	4
Överlåtelse, belåning och pantsättning.....	4
Inskränkningar i försäkringens giltighet	5
Force majeure.....	6
Premie.....	6
Premieinbetalning	6
Premiens storlek.....	6
Avbruten premieinbetalning.....	6
Återbetalning av premier	7
Försäkring med fondförvaltning	7
Placering av premie.....	7
Fonder	7
Fondbyte och fondfördelning.....	8
Ansvar vid fondhandel med mera	8
Förändringar i valbara fonder.....	8
Fondbyten vid bosättning utomlands	8
Försäkringskapital.....	9
Efterlevandeskydd.....	9
Försäkring med återbetalningsskydd.....	9
Försäkring utan återbetalningsskydd.....	9
Förmånstagarförordnande	10
Generellt förmånstagarförordnande	10
Särskilt förmånstagarförordnande.....	11
Tolkningsregler	11
Förfoganderätt	11
Förmånstagares avstående eller när förmånstagare är avliden	11
Återköp	12
Flytträtt	12
Ändring av försäkringsavtal	13
Utbetalning	13
Utbetalning av ålderspension	13
Utbetalning av återbetalningsskydd	13
Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	13
Utbetalningstermin.....	14
Utbetalningsbelopp	14
Avgifter och skatter	15
Avgifter	15
Skatter	15
Övrigt.....	15
Årlig information	15
Behandling av personuppgifter	15
Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism.....	16
Om vi inte skulle komma överens	16
Vi vill att du ska vara nöjd.....	16
Vänta inte för länge.....	17
Begreppsförklaringar	17

Försäkringsavtalet

Allmänt

Pensionsförsäkring med fondförvaltning kan tecknas av fysisk person som ska vara både försäkringstagare och försäkrad.

Pensionsförsäkring kan tecknas från och med den månad den försäkrade fyllt 16 år och till och med den månaden den försäkrade fyller 85 år.

För försäkringsavtalet gäller dessa försäkringsvillkor, försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt samt vad som anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsgivare

Försäkringstagaren ingår avtal med försäkringsgivaren Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, i dessa försäkringsvillkor benämmt Folksam. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om bolaget, se folksam.se eller kontakta närmaste Folksamkontor.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08-408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771-525 525

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Olika försäkringstyper

Försäkringsvillkoret omfattar pensionsförsäkring och kapitalpension, som innehåller ålderspension med eller utan efterlevandepension i form av återbetalningsskydd. Kapitalpension har kunnat tecknas till och med den 1 februari 2007.

I dessa villkor avses med försäkring både pensionsförsäkring och kapitalpension. I de fall en bestämmelse enbart avser pensionsförsäkring eller kapitalpension anges detta särskilt.

Detta försäkringsvillkor ersätter försäkringsvillkor nr 100,102,112,122,9150,9151 för försäkring tecknad före 2026-04-01 vid den tidpunkt som försäkringstagaren underrättas därom.

Pensionsförsäkring

Med pensionsförsäkring avses en livförsäkring som uppfyller en rad kvalitativa villkor i inkomstskattelagen som innebär att pensionsförsäkringen ska vara utformad på ett visst sätt.

Folksam lämnar kontrolluppgifter för pensionsförsäkring i enlighet med skatteförfarandelagen.

Kapitalpension

Med kapitalpension avses en försäkring som uppfyller villkoren för pensionsförsäkring, men där det i försäkringsavtalet har bestämts att försäkringen utgör en kapitalförsäkring. Det framgår av försäkringsbeskedet om avtalet är en kapitalpension. Kapitalpension är en privatägd försäkring.

När försäkringen börjar gälla

Folksams ansvar inträder när försäkringstagaren har ansökt om pensionsförsäkring, eller antagit ett erbjudande från Folksam, samt första premien är betald, om försäkringstagaren inte har begärt att försäkringen ska träda i kraft vid ett senare tillfälle. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksams ansvar vid den tidpunkten.

Folksam skickar ett försäkringsbesked till försäkringstagaren som en bekräftelse på försäkringsavtalet. Försäkringen börjar inte gälla förrän första premien är betald.

Gäller för försäkringar tecknade före 1 april 2026

Folksamns ansvar inträder dagen efter att försäkringstagaren ansökt om försäkring, eller antagit ett anbud från Folksam, under förutsättning att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksamns ansvar vid den tidpunkten.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagaren har lämnat till Folksam. Om någon uppgift som försäkringstagaren lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktiga uppgifter hade lett till förhöjd premie nedsätts försäkringsbeloppet i motsvarande mån.

Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte. Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksamns betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

Folksamns rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksamns rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet är begränsad. Ändring kan ske om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighetsföreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Normalt sker det vid slutet av en premieperiod och ändringen träder då ikraft vid nästa premieperiod.

Överlåtelse, belåning och pantsättning

Överlåtelse

Pensionsförsäkring kan enligt inkomstskattelagen endast överlätas

1. till följd av ändring av anställningsförhållanden, förutsatt att försäkringen före eller efter överlåtelsen är en tjänstepensionsförsäkring,
2. på grund av utmätning, ackord, konkurs eller en under företagsrekonstruktion fastställd rekonstruktionsplan, eller
3. genom bodelning.

Pensionsförsäkringen får inte överlätas till juridisk person om hinder föreligger mot överlåtelsen enligt lag.

Särskilt om Kapitalpension

Kapitalpension kan endast överlätas på grund av utmätning, ackord eller konkurs, eller genom bodelning.

Belåning och pantsättning

Försäkringarna får inte belånas eller pantsättas.

Försäkringstagarens uppsägningsrätt

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen och avsluta premieinbetalningen.

När försäkringen upphör

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör eller försäkringskapitalet flyttas från pensionsförsäkring. Försäkring med återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider och förmanstagarförordnandet inte går att verkställa för att det saknas förmanstagare. Försäkring utan återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider.

Försäkringens upphörande vid lågt värde

Om försäkringskapitalet understiger två procent av prisbasbeloppet har Folksam rätt att kräva att ytterligare premie betalas till försäkringen. Premien ska betalas in inom 30 dagar från det att Folksam skickade kravet om inbetalning till försäkringstagaren. Om premien inte betalas in inom denna tid har Folksam rätt att säga upp försäkringen. Försäkringen upphör i så fall 14 dagar efter att Folksam skickat uppsägningsbrevet till försäkringstagaren varefter försäkringskapitalet betalas ut till den ersättningsberättigade.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren är skyldig att på Folksams begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksams frågor. Anmäl även ändrade förhållanden. Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela Folksam när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att försäkringstagaren ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges under *Oriktiga uppgifter*.

Särskilt om fast efterlevandeskydd enligt tidigare erbjudande

För pensionsförsäkring med fast efterlevandeskydd gäller nedan angivna inskränkningar. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs, om särskilt avtal härom träffats.

- Själv mord

Innan ett år förflutit från det försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

- Flygning

Om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord gäller inte försäkringen vid dödsfall som, innan tre år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning eller – utom Europa
- bruks-, skol- eller privatflygning

Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare.

- Krig och politiska oroligheter

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller i politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter

Innan tre år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen inte vid dödsfall som kan anses vara beroende av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av krigsliknande politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utom Sverige i område där sådana förhållanden råder. Under de tre första försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid dödsfall, som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Utbyter kriget eller oroligheterna medan den försäkrade vistas i området gäller inskränkningen inte under de tre första månaderna därefter.

- **Atomkärnprocess**

Försäkring omfattar inte dödsfall som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

- **Terroristhandling**

Försäkring omfattar inte dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksam kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Premie

Premieinbetalning

Premieinbetalning kan ske från och med den månaden den försäkrade fyllt 16 år och fram till månaden före påbörjad utbetalning. Premieinbetalning kan endast ske av fysisk person.

Premiens storlek

Försäkringstagaren kan höja eller sänka premien, betala in en extra premie eller göra uppehåll med premieinbetalningen.

Särskilt om Kapitalpension

Försäkringstagaren har rätt att fortsätta den avtalade premieinbetalningen, dock inte att höja premien eller betala in extra premier. Om försäkringstagaren väljer att sänka premien kan premien inte höjas igen.

Avbruten premieinbetalning

Försäkringstagaren kan avbryta premieinbetalningen när som helst för försäkringen. Värdet ligger kvar i försäkringen och fortsätter att utvecklas i förhållande till utvecklingen i fonderna.

Särskilt om fast efterlevandeskydd enligt tidigare erbjudande

Om försäkringen är tecknad med fast efterlevandeskydd, och premieinbetalningen avbryts, finns skyddet kvar så länge kostnaden kan täckas genom fondandelar. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed. Om försäkringstagaren inte vill behålla försäkringskyddet, måste Folksam informeras om detta.

Särskilt om Kapitalpension

Om försäkringstagaren väljer att avbryta premieinbetalningen kan premieinbetalningen inte återupptas igen.

Återbetalning av premier

Om inbetalning av premie sker för tid efter dödsfallsmånaden anses den inbetalningen inte som premie och ska återbetalas.

Gäller för försäkringar tecknade före 1 april 2026

- Återupplivning

Försäkringen kan återupplivas till sin tidigare omfattning genom att den utestående premien betalas inom tre månader från det att uppsägningen fått verkan. Återupplivas försäkringen ansvarar Folksam från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalas.

- Utsträckt ansvarstid

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter uppsägningsfristens utgång.

Försäkring med fondförvaltning

Ett sparande i fonder ger ingen garanterad avkastning. Det är i huvudsak fondandelarnas utveckling som avgör försäkringskapitalets storlek. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på [folksam.se](https://www.folksam.se).

Placering av premie

En premie som inkommit till Folksam placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, i den eller de fonder som försäkringstagaren har valt och som vid var tidpunkt anvisas av Folksam.

Om försäkringstagaren inte gjort något eget val placeras premien i den eller de fonder/fondportföljer Folksam vid var tid anvisat som förval, läs mer på <https://www.folksam.se/sparande/vart-fondutbud/valbara-fonder>. Där finns också Regler för Folksams fondportföljer. Fördelningen mellan fonder eller fondportföljer gäller för framtida premier intill dess att försäkringstagaren anmäler att fördelningen ska ändras. Fördelningen ska anges i hela procent.

Fondandelar köps så snart det är möjligt efter det att en premie har inkommit till Folksam och placerats på försäkringen.

Fonder

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för eventuella avgifter – andelar i fonder. Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel (fondens kurs).

Folksam har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet och ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar – efter avdrag för eventuella avgifter – det så kallade inlösenvärdet. Inlösenkurs (fondens kurs) bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för eventuell inlösenavgift.

Antalet fondandelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka bland annat genom premieinbetalning och utdelning i fonderna. Antalet andelar minskar bland annat genom avdrag för avgifter, avkastningsskatt samt utbetalning från försäkringen.

Omräkning av kurser noterade i utländska valutor

Kurser som är noterade i utländska valutor räknas om av Folksam med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondbyte och fondfördelning

Försäkringstagaren kan när som helst ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder inom det fondutbud som Folksam erbjuder och som presenteras på folksam.se. Vid den försäkrades död övergår rätten att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder till förmånstagare.

Försäkringstagare kan göra ändringarna på folksam.se, under Logga in – Mina sidor. Folksam har rätt att ta ut en avgift ur försäkringen för ändrad fondfördelning eller fondbyte.

Ansvar vid fondhandel med mera

Köp och inlösen av fondandelar, till följd av in- och utbetalningar, samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och avkastningsskatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. Folksam ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång och kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

Folksam ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam har förfarit med normal aktsamhet. Folksam ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger försäkringstagaren att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen, kontrollera via Folksams kundservice eller på annat sätt, till exempel via Mina sidor, att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Försäkringstagaren ska omgående påtala eventuella fel eller brister för Folksam.

Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan förlorar försäkringstagaren rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från Folksam.

Förändringar i valbara fonder

Folksam har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam rätt att placera kapitalet i valfri fond med försiktig placeringsinriktning.

Fondbyten vid bosättning utomlands

Försäkringstagare, försäkrad eller annan fondbytesberättigad (placeringsberättigad) som avser att bosätta sig i vissa länder med restriktioner för handel med finansiella instrument, för närvarande USA, Australien, Japan, Kanada, är skyldig att informera Folksam om den planerade flytten innan den sker.

När personen har flyttat till något av ovan nämnda länder upphör fondbytesrätten omedelbart.

Den placeringsberättigade kan, innan flytten, välja vilken fond försäkringskapitalet ska vara placerat i under hela den tid bosättningen i det aktuella landet varar. Om inget nytt fondval görs kvarstår den senast valda fonden under hela perioden. Den placeringsberättigade kan dock begära att befintligt fondinnehav säljs. Kapitalet placeras då i en fond med låg risk som bestäms av Folksam.

Om Folksam får kännedom om att utflytt har skett utan att information lämnats, har Folksam rätt, men inte skyldighet, att omplacera försäkringskapitalet till en fond med låg risk.

Nya premier placeras i den senast valda fonden, eller om Folksam har omplacerat kapitalet med anledning av flytten, i den fond som bestämts av Folksam.

Fondbytesrätten gäller åter när personen flyttar tillbaka till Sverige eller till ett land utan motsvarande restriktioner, och flytten har anmälts till samt bekräftats av Folksam.

Försäkringskapital

I en försäkring med fondförvaltning ingår inte något löfte om ränta eller avkastning. Försäkringens värdeutveckling och därmed utbetalningar från försäkringen beror på kursutvecklingen i de fonder som har valts samt på avkastningsskatt och avgifter. Folksam ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

Utbetalningsbeloppet räknas ut inför varje enskild utbetalning. Beroende på värdet på fondandelarna kommer olika belopp att betalas ut vid varje utbetalningstillfälle. På pensionsförsäkring görs även avdrag för inkomstskatt på utbetalat belopp.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till

- premieinbetalningar
- inflyttat försäkringskapital
- värdeutvecklingen i fondandelarna
- utdelning i fonderna
- riskpremier och arvsvinst
- avdrag för avkastningsskatt
- avdrag för försäkringsavgifter
- utbetalningar
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid försäkrads dödsfall

Efterlevandeskydd

Av försäkringsbeskedet framgår det om försäkringen är tecknad med eller utan återbetalningsskydd och, om återbetalningsskyddet är kompletterat med fast efterlevandeskydd, enligt tidigare erbjudande.

Försäkring med återbetalningsskydd

Ålderspensionen är förenad med en efterlevandeskydd i form av ett återbetalningsskydd, om inte försäkringstagaren vid tecknandet valt att teckna ålderspension utan återbetalningsskydd eller senare tagit bort återbetalningsskyddet. Återbetalningsskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare.

Återbetalningsskyddet är 100 procent av fondandelarnas värde.

Utbetalning från återbetalningsskyddet sker i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare.

Gäller för försäkringar tecknade före 1 april 2026

I undantagsfall kan återbetalningsskyddet ha annan högsta gräns för utbetalningstid eller ålder än vad som anges i den blå rutan ovan. Det framgår av försäkringsbeskedet.

Särskilt om fast efterlevandeskydd enligt tidigare erbjudande

Återbetalningsskyddet kan sedan tidigare ha kompletterats med ett fast efterlevandeskydd, vilket kunde ske till och med 31 mars 2026.

Försäkring utan återbetalningsskydd

Om ålderspensionen inte är förenad med återbetalningsskydd upphör försäkringen vid den försäkrades dödsfall och inga utbetalningar görs därefter.

Riskpremier

För återbetalningsskyddet betalar försäkringstagaren ingen riskpremie.

Särskilt om fast efterlevandeskydd enligt tidigare erbjudande

För det fasta efterlevandeskyddet erläggs en riskpremie baserat på den del av efterlevandeskyddet som överstiger försäkringskapitalet. Riskpremien är individuell och beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikhet för dödsfall vilket i sin tur beror på den försäkrades ålder. Antaganden om dödlighet kan ändras. Riskpremier i form av månatlig avgift tas ut genom inlösen av fondandelar.

Arvsvinst

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider. Eventuell arvsvinst tillförs regelbundet en försäkring som saknar återbetalningsskydd eller där återbetalningsskyddet är begränsat.

Storleken av arvsvinster beror på Folksamns gällande antaganden om dödlighet i försäkringskollektivet samt på storleken av den värdeförändring som ett dödsfall skulle innebära. Antaganden om dödlighet kan ändras.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning vid försäkrads död från återbetalningsskydd och eventuellt komplement till återbetalningsskydd med fast efterlevandeskydd.

I försäkringen är försäkringstagare och försäkrad samma person.

Om vid försäkrades död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare upphör försäkringen att gälla.

Förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsbeskedet.

Generellt förmånstagarförordnande

För försäkringen gäller ett generellt förmånstagarförordnande, om den som har rätt att ändra förmånstagarförordnandet inte har upprättat ett särskilt förmånstagarförordnande. Det generella förmånstagarförordnandet har varit olika beroende på försäkringens teckningsdatum och framgår av försäkringsvillkoret nedan.

Gäller för försäkringar tecknad före den 1 november 2012

För försäkring som tecknats före den 1 november 2012 har inget generellt förmånstagarförordnande funnits i försäkringsvillkoret utan ett särskilt förmånstagarförordnande har upprättats i ansökan om försäkring.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad den 1 april 2026 eller senare

Förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning:

1. Den försäkrades make/registrerad partner/sambo
2. Den försäkrades barn

Förmånstagare har efter den försäkrades död förfoganderätt till försäkringen. Om förfoganderätt inte ska gälla, måste det anmälas till Folksam.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad den 1 november 2012 till och med den 31 mars 2026

Förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning:

1. Den försäkrades make/registrerade partner.
2. Den försäkrades barn. Härmed avses barn som är arvsberättigade efter den försäkrade.
3. Övriga barn. Härmed avses den försäkrades makes/registrerade partners barn samt fosterbarn.

Förmånstagare har efter den försäkrades död förfoganderätt till försäkringen. Om förfoganderätt inte ska gälla, måste det anmälas till Folksam.

Särskilt förmånstagarförordnande

Rätten att upprätta och ändra förmånstagarförordnandet tillkommer försäkringstagaren genom att göra ett särskilt förmånstagarförordnande. Efter försäkrades död har förmånstagare med förfoganderätt rätt att ändra förmånstagare.

Upprättande eller ändring av förmånstagarförordnande ska ske genom skriftlig anmälan av ett särskilt förmånstagarförordnande till Folksam. Anmälan, som ska vara egenhändigt under tecknad, kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förordnandet kan inte utfärdas eller ändras genom testamente.

Förmånstagarförordnandet kan ändras inom kretsen av möjliga förmånstagare enligt inkomstskattelagen. Förutom den försäkrades make, registrerad partner, sambo och barn kan följande personer sättas in som förmånstagare:

Den försäkrades:

- styvbarn och fosterbarn
- före detta make, före detta registrerad partner eller före detta sambo samt barn, styvbarn och fosterbarn till före detta make, före detta registrerad partner och före detta sambo

Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

Tolkningsregler

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande:

- Make/registrerad partner

Person som den försäkrade är gift med/lever i ett registrerat partnerskap med. Förordnande till förmån för make eller registrerad partner gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap pågår. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min make NN”. Förordnande till make eller registrerad partner som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet/partnerskapet består eller inte.

- Sambo

Med sambo avses sambo enligt sambolagen där ingen av samborna är gift. Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Särskilt för försäkring tecknad före den 1 april 2026 där förmånstagarförordnande inte har ändrats den 1 maj 2026 eller senare (dock ej för Medlemspension med tidigare försäkringsvillkor 9150)

Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt.

- Barn

Den försäkrades arvsberättigade barn. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att kunna vara förmånstagare. Styvbarn och fosterbarn måste därför namnges i förordnandet.

- Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo

Sådan person som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt.

Förfoganderätt

Om förmånstagare har förfoganderätt eller inte framgår av försäkringsbeskedet. Förfoganderätt innebär att förmånstagare kan göra samma ändringar som försäkringstagaren kunnat. Om förmånstagaren har fått förfoganderätt kan ändring av försäkring endast göras i den mån det är möjligt i försäkringen och förenligt med inkomstskattelagen.

Förmånstagares avstående eller när förmånstagare är avliden

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagar rätt. Om en förmånstagare avstår från sin rätt eller är avliden, inträder den eller de förmånstagare som enligt förordnandet står näst i tur. Ett avstående kan inte villkoras och avser, för förmånstagare med förfoganderätt, alla framtida utbetalningar. Har ett avstående gjorts och det senare inte går att verkställa förmånstagarförordnande för att det saknas förmånstagare, återinträder den som tidigare gjort avstående.

Återköp

Med återköp menas att Folksam köper tillbaka försäkringsavtalet före den tidpunkt då det löper ut. Försäkringen kan i princip inte återköpas. Återköp kan endast bli aktuellt i de fall då det är förenligt med inkomstskattelagen och de regler Folksam tillämpar vid återköps-tidpunkten.

Vid återköp utbetalas ett värde motsvarande fondandelarnas värde vid försäljningen, efter avdrag för eventuella upplupna avgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet. Vid helt återköp upphör försäkringen.

Återköpsavgiften består av en administrativ avgift. Om fondförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp tas ingen återköpsavgift ut. Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för återköp samt avgifterna och sättet att ta ut dem. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Flytträtt

Flytt från och inom Folksam

En pensionsförsäkring med återbetalningsskydd kan ha flytträtt. Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art. Flytt kan endast ske från försäkring som vid flyttidpunkten har återbetalningsskydd. Den försäkrade har dock rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att därefter ha möjlighet att flytta. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt endast är tillåten för försäkring med temporär utbetalning och återbetalningsskydd. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades död.

Flytt genomförs om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler. Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare.

Det flyttbara värdet beräknas till fondandelarnas värde vid försäljningen med avdrag för upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet.

Flyttavgiften består av en administrativ avgift. Om fondförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp tas ingen flyttavgift ut. Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet samt avgifterna och sättet att ta ut dem. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Särskilt om Kapitalpension

En försäkringstagare till kapitalpension saknar rätt att flytta sitt försäkringskapital till en annan kapitalpensionsförsäkring.

Flytt till pensionsförsäkring i Folksam

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet från en pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare till antingen en nytecknad pensionsförsäkring eller en redan befintlig pensionsförsäkring hos Folksam om det är förenligt med Folksams regelverk för flytt till befintlig försäkring.

Folksams ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande bolagets ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Folksam inom en månad därefter. Folksams ansvar inbegriper dock inte något ansvar för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Folksam och placerats på försäkringen.

Ändring av försäkringsavtal

Under vissa förutsättningar kan försäkringsavtal ändras, till exempel vad gäller utbetalningstidpunkt, utbetalningstidens längd och att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. Ändring av gällande försäkringsavtal kan ske enligt de regler Folksam tillämpar vid ändringstidpunkten om inte annat framgår av försäkringsavtalet. Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Folksam har rätt att ta ut en avgift vid ändring. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden.

En pensionsförsäkring får inte ändras så att den inte längre uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

Utbetalning

I samband med tecknandet av försäkringen bestämmer försäkringstagaren hur och när utbetalningen ska ske. Vad som gäller enligt försäkringsavtalet framgår av försäkringsbeskedet.

Utbetalning av ålderspension

Rätten till utbetalning av ålderspension inträder den månad den försäkrade uppnår den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet.

Utbetalning av ålderspension kan ske tidigast från och med den månad den försäkrade uppnår 55 års ålder och utbetalningstiden kan antingen vara livsvarig eller temporär. Ålderspensionen ska normalt betalas ut i minst fem år.

Utbetalning av återbetalningsskydd

Vid den försäkrades dödsfall sker utbetalning till insatta förmånstagare. För att återbetalningsskydd ska gälla måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år.

Rätt till utbetalning från efterlevandepensionen inträder månaden efter den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan ålderspensionen har börjat att betalas ut

Om den försäkrade avlider före påbörjad utbetalning av ålderspension den utbetalningstid som valts för återbetalningsskyddet.

Vid dödsfall under pågående temporär utbetalning av ålderspension

Om den försäkrade avlider under pågående utbetalning av ålderspension fortsätter utbetalningen till förmånstagare under den utbetalningstid som har valts för återbetalningsskyddet, med avdrag för den tid ålderspensionen har utbetalats.

Vid dödsfall under pågående livsvarig utbetalning av ålderspension

Om den försäkrade avlider under pågående utbetalning av ålderspension fortsätter utbetalningen till förmånstagare under den utbetalningstid som har valts för återbetalningsskyddet, med avdrag för den tid ålderspensionen har utbetalats. Om den försäkrade avlider efter den valda utbetalningstiden för återbetalningsskyddet upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter.

Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska normalt ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som krävs för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Vid dröjsmål med utbetalning betalar Folksam ränta enligt räntelagen.

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår. Reglerna kan ändras.

Utbetalningstermin

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringskapitalet betalas ut, är normalt månadsvis i efterskott. Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

Anmälan vid dödsfall

Vid dödsfall ska anmälan göras till Folksam snarast möjligt. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. På begäran ska kompletterande handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till utbetalning lämnas utan kostnad för Folksam. Av Folksam begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam.

Medgivande för Folksam att, för bedömning av försäkringsansvar, inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, allmän försäkringskassa, annan försäkringsinrättning eller annan kommunal/statlig verksamhet ska lämnas om Folksam begär det. Om bedömning inte kan ske på grund av att medgivande inte lämnats, föreligger inte rätt till ersättning.

Folksam förbehåller sig rätten att åberopa preskription enligt försäkringsavtalslagen.

Den som gör anspråk på utbetalning ska styrka sin rätt till beloppet.

Utbetalningsbelopp

Vid varje utbetalningstillfälle löser Folksam in fondandelar för att täcka utbetalningsbeloppet och skatten som härrör till utbetalningsbeloppet.

Utbetalningsbelopp för ålderspension

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle och utbetalningstid. Storleken på periodisk utbetalning fastställs på följande sätt:

- Fondandelarna fördelas på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till antaganden om framtida förräntning, avgifts- och avkastningsskatteuttag. Dessutom tas hänsyn till om återbetalningsskydd valts eller inte.
- Vid livsvarig utbetalning använder sig Folksam av ett antagande om dödlighet/livslängd i försäkringsbeståndet.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuell skatt och avgifter.

Utbetalningsbelopp för återbetalningsskydd

Vid den försäkrades död fastställs, när det finns fler förmånstagare, varje förmånstagares andel av försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle och med beaktande av återstående utbetalningstid. Storleken på utbetalningen fastställs på följande sätt:

- Fondandelarna fördelas på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till antaganden om framtida förräntning, avgifts- och avkastningsskatteuttag.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuell skatt och avgifter.

Om Folksam återkräver belopp som utbetalats för tid efter den försäkrades dödsfallsmånad ska som huvudregel återkravet ha reglerats innan eventuellt återbetalningsskydd kan börja betalas ut. I normalfallet ska inte någon lägsta beloppsgräns gälla för storleken på återkravet.

Särskilt om fast efterlevandeskydd enligt tidigare erbjudande

Försäkringsbeloppet, det vill säga storleken på efterlevandeskyddet, framgår av försäkringsbeskedet.

Om fondandelarnas värde vid den försäkrades död före utbetalningstid är lägre än det valda fasta efterlevandeskyddet, förstärks värdet med fondandelar så att det motsvarar efterlevandeskyddet. Tillskott av andelar fördelas så att värdefördelningen mellan olika fonder bibehålls.

Avgifter och skatter

Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden.

I samband med att försäkringen tecknas lämnas information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna vid denna tidpunkt. Uppgifter om aktuella avgifter finns även på folksam.se.

Skatter

Avkastningsskatt

Försäkringskapitalet beskattas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatten betalas in av Folksam, som är den skattskyldiga. Folksam tar ut skatten årligen genom inlösen av fondandelar. Skatten tas ut under hela försäkringstiden samt även vid utbetalning och eventuellt återköp eller flytt.

Inkomstskatt

All utbetalning ur pensionsförsäkring är inkomstskattepliktig. Folksam gör därför skatteavdrag i samband med utbetalningen.

Särskilt för Kapitalpension

All utbetalning ur kapitalpension är fri från inkomstskatt.

Övrigt

Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkringen. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som belastat försäkringen. Värdeutvecklingen kan även följas på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hantarer dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams

produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

telefon: 0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

telefon: 0771-655 253

e-post: kundombudsmannen@folksam.se

webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 3 000 kronor, medicinska bedömningar eller vålandefrågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00 e-post: arn@arn.se webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Begreppsförklaringar

Arvsvinst

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider. Eventuell arvsvinst tillförs regelbundet en försäkring som saknar återbetalningsskydd eller där återbetalningsskyddet är begränsat.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd är ett samlingsnamn för olika typer av skydd som ger ekonomisk ersättning till förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.

Fond

En fond är en samling av värdepapper, till exempel aktier eller obligationer.

Fondförvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringstagaren själv bestämmer inriktningen och tar även den finansiella risken på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsgivaren.

Förmånstagare

Förmånstagare är den eller de som utbetalning görs till enligt förmånstagarförordnandet.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet, som är en del av försäkringsavtalet, är ibland standardiserat och framgår i försäkringsvillkoret som det generella förmånstagarförordnandet. Det kan försäkringstagaren ändra på genom att anmäla ett särskilt förmånstagarförordnande.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv försäkringen gäller.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare som fysisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringsbesked

Försäkringsbesked, som tidigare kallades för försäkringsbrev, innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen. Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler och villkor som gäller för försäkringen.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det aktuella värdet på försäkringen. Försäkringskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden, det vill säga den tid som det sker utbetalning från försäkringen, ingår i försäkringstiden.

Hälsoprövning

Hälsoprövning innebär att den försäkrade ska lämna en hälsodeklaration eller inkomma med liknande handling till Folksam.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerat med fondens pris per andel vid inlösentillfället.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar, till exempel pensioner.

Regler för Folksams fondportföljer

Folksam erbjuder sex olika fondportföljer, anpassade för olika livssituationer och riskpreferenser.

Folksams tre pensionsportföljer, Folksam Pension, är tänkta att fungera för pensionssparande och innehåller både risknedtrappning och rebalansering.

Folksams tre sparportföljer, Folksam Sparande, är tänkta att fungera för annat sparande än pensionssparande och innehåller rebalansering.

Risknedtrappning och rebalansering beskrivs närmare nedan.

Folksams fondportföljer är helt valfria och den som är placeringsberättigad i försäkringen kan lätt byta till och från en av Folksams fondportföljer. Ett byte från Folksams fondportfölj kan göras till någon av Folksams andra fondportföljer eller till ett eget fondval. Det är också möjligt att utöver en placering i en av Folksams fondportföljer även kombinera med egna fondval. För fondval som görs utanför Folksams fondportföljer ingår inte risknedtrappning och rebalansering.

Folksams fondportföljer kan användas av Folksam för placering av premie för det fall den som är placeringsberättigad i försäkringen inte gjort ett eget val, som s.k. entréfond.

Alla fonder som fondportföljerna består av finns i Folksams guidade fondutbud och uppfyller våra krav på hållbarhet.

Aktuellt innehav i respektive av Folksams fondportföljer finns beskrivet på Folksam.se under *Vårt fondutbud*.

Rebalansering och eventuell risknedtrappning som gäller för fondportföljerna tillämpas enbart så länge den försäkrade lever. Se nedan under rubriken *Fondportföljen upphör vid den försäkrades dödsfall*.

Rebalansering

Folksams fondportföljer är skraddarsydd för olika risknivåer och rebalanseras årligen i anslutning till den försäkrades födelsedag. Med rebalansering menas att fondportföljens fördelning mellan de olika aktie- och räntefonderna som ingår i fondportföljen återställs en gång per år till den i förväg bestämda fördelningen. Rebalansering innebär att andelar i den eller de fonder i en specifik fondportfölj, som i jämförelse med övriga fonder i samma portfölj har haft en mer positiv värdeutveckling, säljs av för att köpa andelar i de fonderna i portföljen, vars värdeutveckling i jämförelse har varit mindre positiv. På så sätt bibehålls den risknivå som respektive Folksams fondportfölj är avsedd att uppnå. Rebalansering görs oavsett om den samlade fondportföljen har gått upp eller ned i värde och omfattar alla fonder som ingår i fondportföljen, dvs oavsett om en enskild fond har ökat eller minskat i värde. Exempel på hur rebalansering görs: Om någon eller några aktiefonder i en specifik fondportfölj har gått ner i värde, och en räntefond i samma portfölj haft en mer positiv värdeutveckling än aktiefonderna, så kommer andelar i räntefonden att säljas av för att investera i aktiefonderna, för att återställa den förutbestämda fördelningen mellan fonderna i fondportföljen. Rebalansering görs under hela försäkringstiden, dvs både före försäkringen börjar utbetalas och under utbetalningstiden.

Folksams fondportföljer är avsedda för en längre tids investering och utan rebalansering skulle den avsedda risknivån i fondportföljen förändras över tid. Syftet med att återställa fördelningen mellan fonderna är att uppnå riskspridning och jämna ut värdesvängningar i Folksams fondportföljer. Folksam garanterar inte att fondportföljerna får den värdeutveckling som eftersträvas.

Risknedtrappning

En viss tid innan utbetalningstidpunkten påbörjas risknedtrappningen för att minska exponering mot marknadsvolatilitet. Risknedtrappningen görs med utgångspunkt i begärt utbetalningsdatum och sker i anslutning till den försäkrades födelsedag. Risknedtrappning gäller enbart i Folksam Pension fondportföljer.

Från den tidpunkt när risknedtrappning påbörjas, minskas andelen aktiefonder i fondportföljen årligen fram till utbetalningsdatum och ersätts med räntefonder. Andelen aktiefonder och räntefonder stannar på en förutbestämd procentuell andel vid utbetalningstidpunkten. Hur långt innan utbetalningstidpunkten risknedtrappningen påbörjas och vilken andel aktiefonder som är minimum skiljer mellan de olika Folksam Pension fondportföljerna.

Risknedtrappningen beräknas utifrån utbetalningsdatum även om sparandet i Folksam Pension fondportfölj påbörjas efter den tidpunkt då risknedtrappningen enligt den aktuella fondportföljen skulle ha påbörjats. Folksam Pension fondportfölj kommer då bestå av en större andel räntefonder redan vid tecknandet av försäkringen. Till exempel gäller för fondportföljen Folksam Pension 100 att den innan risknedtrappningen börjar består av 100 % aktiefonder. Risknedtrappningen i den portföljen påbörjas 10 år före utbetalningsdatum och aktiedelen sjunker med 5 % per år. Om sparandet i Folksam Pension 100 påbörjas när det är 8 år kvar till utbetalning kommer aktiedelen att redan när försäkringen tecknas vara risknedtrappad till 90 % och 10 % utgörs av räntefonder.

Om utbetalningstidpunkten i fondförsäkringen tidigareläggs eller skjuts upp så anpassas risknivån utifrån den förutbestämda fördelning mellan fonder som ska gälla utifrån den ändrade utbetalningstidpunkten. Anpassningen av risknivån sker vid den försäkrades nästa födelsedag efter ändringen. Detta medför att om utbetalning tidigareläggs kan utbetalning påbörjas innan risknivån har anpassats till den nya utbetalningstidpunkten. Till exempel om det är mer än tio år kvar till utbetalningstidpunkten gäller för Folksam Pension 100 att fondportföljen består av 100 % aktiefonder. Om utbetalningstidpunkten då tidigareläggs så att försäkringen börjar utbetalas genast, ändras fördelningen mellan aktiefonder och räntefonder vid den försäkrades nästa födelsedag efter utbetalningens start. Ändringen görs till 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder, dvs till den förutbestämda fördelning som annars skulle gällt från utbetalningstidpunkten. Om utbetalningstidpunkten i fondförsäkringen senareläggs så sker vid den försäkrades nästa födelsedag efter ändringen en anpassning till den förutbestämda fördelning mellan fonder som ska gälla, med hänsyn tagen till den tid som efter ändringen kvarstår till utbetalningstidpunkten.

Vid byte mellan fondportföljer kommer fördelningen mellan aktie- och räntefonder, och därmed även risknivån, att anpassas till den risknedtrappning som gäller för den nya fondportföljen med hänsyn tagen till den valda utbetalningstidpunkten. Anpassningen av risknivån sker i dessa fall vid bytet av fondportfölj. En annan fondportfölj medför en högre eller lägre risk.

Folksam Pension fondportföljer

Rebalansering sker årligen med utgångspunkt i den försäkrades födelsedag i alla Folksam Pension fondportföljer.

Folksam Pension 100 – Innehåller 100 % aktiefonder och syftar till att ha en högre risk än övriga Folksam Pension fondportföljer. Risknedtrappning påbörjas 10 år innan utbetalningen av försäkringen och aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder.

Folksam Pension 75 – Innehåller 75 % aktiefonder och 25 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än Folksam Pension 100 men en högre risk än Folksam Pension 50. Risknedtrappning påbörjas 7 år innan utbetalningen av försäkringen. Aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 40 % aktiefonder och 60 % räntefonder.

Folksam Pension 50 – Innehåller 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än övriga Folksam Pension fondportföljer. Risknedtrappning påbörjas 4 år innan utbetalningen av försäkringen. Aktiedelen sjunker med 5 % årligen fram till utbetalningsdatum och stannar på 30 % aktiefonder och 70 % räntefonder.

Folksam Sparande fondportföljer

För kunder som fokuserar på sparande och investeringar erbjuder Folksam tre portföljer med olika risknivå som rebalanseras årligen i enlighet med reglerna som beskrivits ovan under *Rebalansering*.

Folksam Sparande 100 – Innehåller 100 % aktiefonder och syftar till att ha en högre risk än övriga Folksam Sparande fondportföljer.

Folksam Sparande 75 – Innehåller 75 % aktiefonder och 25 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än Folksam Sparande 100 men en högre risk än Folksam Sparande 50.

Folksam Sparande 50 – Innehåller 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder och syftar till att ha en lägre risk än övriga Folksam Sparande fondportföljer.

Folksam ändrar fondfördelning vid rebalansering och risknedtrappning

Om den som är placeringsberättigad i försäkringen väljer att placera i en av Folksams fondportföljer innebär det att Folksam kommer att ändra fördelningen av fonder i försäkringen i enlighet med reglerna om rebalansering och risknedtrappning som beskrivits ovan. Folksam kommer genomföra rebalansering och risknedtrappning oavsett marknadshändelser, dvs oavsett om värdet på Folksams fondportfölj eller de fonder som ingår i denna har gått upp eller ned. Den placeringsberättigade ansvarar själv för värdeutvecklingen efter placeringen i Folksams fondportfölj.

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Förändring av fondportföljerna Folksam Pension och Folksam Sparande

Folksam beslutar om vilka fonder som vid var tid ska ingå i respektive fondportfölj och fördelningen mellan dessa. Folksam kan även i övrigt ändra förutsättningarna för rebalansering mellan fonderna, och för risknedtrappning.

Upphörande av rebalansering och risknedtrappning

Om den placeringsberättigade byter från Folksams fondportfölj till någon eller några fonder inom ramen för Folksams övriga fondutbud utanför Folksams fondportföljer, så kommer Folksam för den del av kapitalet som är placerat utanför Folksams fondportföljer inte att ändra fördelningen av fonder genom rebalansering eller risknedtrappning.

Folksam har rätt att för Folksams fondportföljer när som helst upphöra med rebalansering och/eller risknedtrappning samt rätt att sluta tillhandahålla fondportföljerna. Ändringen träder ikraft 30 dagar efter det att Folksam informerat om ändringen. Kapitalet kommer då att ligga kvar, och nya premier kommer att placeras med den fördelning av aktie- respektive räntefonder som gällde vid den tidpunkt som Folksam upphörde med rebalansering och/eller risknedtrappning, eller slutade tillhandahålla fondportföljerna, tills den som är placeringsberättigad i försäkringen gjort ett eget val. Ytterligare rebalansering och risknedtrappning kommer inte att göras efter detta.

Fondportföljen upphör vid den försäkrades dödsfall

Om den försäkrade avlider och återbetalningsskydd ska utbetalas upphör Folksams fondportfölj med konsekvensen att Folksam inte gör någon ytterligare rebalansering eller risknedtrappning avseende fonderna i försäkringen. Det innebär att fördelningen mellan de fonder som försäkringskapitalet är placerat i vid tidpunkten för dödsfallet ligger fast och inte kommer att förändras av Folksam. En förändring av fondfördelningen måste då göras av den placeringsberättigade, i enlighet med vad som regleras i försäkringsvillkoren. Vid ett förmånstagarförvärv övergår rätten att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonder samt att byta fonder till förmånstagaren.